

MÉG IDEJÉBEN PALÁNTÁZHAT A „MI LAPUNK” INGYEN VETŐMAGJAIVAL

Prága üldözését nyögi a Felvidék

LEHETETLEN VÁDAKKAL AKARJAK ELHALLGATTATNI A MAGYAR ÉS SZLOVÁK SAJTÓT — ALAPTALANUL SANYARGATJAK A TOLL TEHETETLEN MÁRTÍRJAIT — A KÜLFÖLD IS FELFIGYEL A CSEH TERRORRA

Egy felvidéki magyar újság-írónak az újságírók nemzetközi szövetségéhez intézett leveléből tudta meg a világ, hogy mi rejlik a cseh cenzura mögött.

Az újságíró arra kéri a szövetséget, hogy vizsgáló bizottságot küldjön ki, amelyik pártatlan vizsgálat után meggyőződést szerezhet Szlovénia és Csehszlovákia sajtószabadságának kegyetlen üldözéséről.

A "Federation International Journalist" főtitkárához intézett levél érdemes arra, hogy foglalkozunk vele.

"Kémkedő újságírók". A cseh demokrácia találmánya. Nem is találmány már, hanem egész kiépített rendszer. Külön felállított rendőri szervezet, amelyik hamis tanúkkal, hamisított bizonyítékokkal és mindenre kapható kétes alakok hamis esküjével dolgozik:

Tételük így hangzik: amelyik

len kapzságáról. Földhírtokos, ügyvéd, gazdasági éppenny "kém"-gyanus, akár a legszögnyebb felvidéki lakos. — ha nincsen megelégedve a cseh demokrácia földi boldogságával. Politikai, gazdasági vagy kultúrservezet vezetője kém, ha nem hódol be az új urak akaratának.

A felvidéki lapok minderről a szörnyűségekről nem írhatnak semmit. Kanada magyarsága vitán, rettegetve a további kínzás-tól, börtönében fekvő utóereit. Az utolsó pillanatban sikerült megmenteni életét, de balkezére nyomorék maradt.

Most hat felvidéki magyar újságíró van letartóztatva. Valamennyi kémkedésért. Nem egy szerkesztőség tagjai. Nem is egy városból valók. Nem egyszerre tartóztatják le, hanem amint Prágából jött a rendelet. De valamennyi csodálatos módon ugyanazt a bünt követte el: kémkedett.

A csalásra és hazugságra épült csehszlovák állam csak következetes marad önmagához. Csalással és hazugsággal akarja magát fenntartani. De csalás, hazugság, erőszak nem állampentartó erők. Ideiglenes eredményt, muló sikert hozhatnak csak. És aztán okvetlenül bekövetkezik az összeomlás.

A letartóztatottak között van Köves Illés, a "Kassai Újság" főszerkesztője, György Ferenc, az "Újság" főszerkesztője. Vozáry Aladárt, az ungvári "Óslakó" batorszavú szerkesztőjét, már el is ítélték nyolc hónapi vizsgálati fogság után, tízhónapi börtönbüntetésre. Az fogták rá, hogy tudott egy kémkedési ügyről és nem jelentette a hatóságoknak.

Bogáthy Elemért tizenkilenc éves fiával Kassán tartóztatják le. Amikor Bogáthy meg tudta hogy férjét és egyetlen gyermekét a csehek éjszakákán át vették, öngyilkos lett. Hetek múltán, talán a földérett tragédia következtében, szabadon bocsátották a foglyokat.

Bodánszky Jenő újságírókat Pozsonyban tartóztatják le. Háromévi fegyházra ítélték. Az ártatlanul meghurcolt és a hosszú fogságban telik éjszeroppant áldozat kiszabadulása után öngyilkos lett. Egy másik magyar újságíró Prágában tartóztatják le. Tizenhárom órai vallatás u-

szont sokat tehet, hogy a csehek gyűlöletét kíméltető rendszerét megismerje a világ. Üldözött testvéreink, újságírók és nem újságírók ennyit méltán elvárhatnak tőlünk, szabad magyaroktól.

Urmánczy Nándor.

Kivándorló-sorsról tanácskozik Hamilton

A keletkanadai magyarság kiakulásától kezdve tevékeny részt vett a mozgalmában. Célja — mint a név is sejteti — a benszülőttek és újkanaidai közötti barátságot ápolni azáltal, hogy évente egyszer két napra összehozza a nemzetiségek, kanadai egyesületek, újságok, népnevelési intézmények, munkaadók, lelkesek, társadalmi vezetők képviselőit az egész országból.

Az idei gyűlések megtárgyalják a kivándorlókat érő sérelmek kiküszöbölésének módait. Az első és második ilyen gyűlésen 27 nemzetiség volt képviselve s olyan hatalmas testületek, mint a kanadai Young Women's és a Young Men's Christian Association, Kanadai Nőegyesületek Országos Szövetsége, Baptista, Presbyterian, R. Kath. és United egyházak, bevándorlási tisztviselők, egyetemi diákság, Nevelésügyi tanács.

Az idei gyűlést Hamiltonban tartják, a Y.W.C.A. épületében március 23-án délután 3 órai kezdettel. 6 órákor nemzetközi vacsora a "Y"-ban. Ugy a vacsora, mint a péntek esti diszgyűlés s az abba bellesztett művészi hangverseny nyitva áll a nagyközönség részére. A rendező gyűlések is nyilvánosak, de csak a meghívott résztvevők, vagyis a testületek képviselői szólhatnak a tárgyhöz.

A péntek délutáni konferenciát Miss Henderson, Hamilton első női tanácsnoka vezeti: tárgya: "Az idegenültesültek és a város". Szombaton reggel Dr. Skey egyetemi tanár vezeti be a "Bevándorlók depresszió okozta problémáiról" tartandó megbeszélést. Kovács Ferenc le-

vezetők a gyűlésterem előcsarnokában állítják ki. Mindazok, akik eddig nem kaptak meghívást és szeretnének résztvenni a gyűlésen, a konferencia titkártól Mrs. Cester 143 College St. Toronto, vagy Kovács F. lelkészől 25 Garfield Ave. S. Hamilton. Tel.: Garfield 5606, tudhatják meg a részleteket. Vidéki résztvevőket az előkészítő bizottság szállással el.

SASKATOON Sask.

Az "Ady Endre Magyar Egyesület" a hó 4-ikén tartotta első nagyobb szabású kulturstélyét, amelyen Dr. Biró Károly a prérirtartományok kiváló és népszerű orvosa a zenéről tartott egy érdekes és tanulságos előadást. A kiváló rendezés Hoffmann András érdeme; a sugó nehéz feladatát Boros György végezte.

Pénzéért több dohányt adunk és "Poker Hands" kártyákat is a TURRET FINE CUT dohányossal!

Háromszorosan élvezi a Turret Fine Cut cigarettadohányt — több dohányt kap pénzért, kellemesebb a dohányzás, mivel enyhébb, hűvösebb cigarettát szív és azonkívül még "Poker Hands" kártyákat is kap. A "Poker Hands" kártyák minden csomag értékét emelik mert azokért több dollár értékű ajándékokat kaphat teljesen ingyen. Fizessen kevesebbet élvezetesebb dohányzásért. Kezdje meg ma Turret Fine Cut dohányással.

Kifizetődik ha önmaga „Sodorja” FINOMRA VÁGOTT

TURRET FINE CUT

CIGARETTA DOHÁNYBÓL
GYŰJTSE A "POKER HANDS" KÁRTYÁKAT
Imperial Tobacco Company of Canada, Limited

Farmerek Érdekében

Mialatt a Nyugat mezőgazdasága a legnehezebb feladatokkal kénytelen megküzdni, a farmerek szövetségének nélkülözhetetlen fontossága, napról-napra jobban bizonyosodik be. A termelés és az értékesítés ügyeit olyanra kell bízni, aki tényleg ért hozzá. A mezőgazdaság érdekeit senki se viseli annyira a szívén, mint a farmerek s éppen ezért bírtak a ko-operatív szövetkezetek annyira kifejlődni Nyugaton.

Azzal, hogy segíti a farmer-tulajdonban lévő szövetkezetet erősíti annak a működését, mely az Ön saját érdekében dolgozik.

Saskatchewan Wheat Pool

HEAD OFFICE: REGINA

A MEGTRÉFÁLT CSENDŐR-

KOMMISZÁR

IRTA: RATH ZSIGMOND

Az 1848—49-iki szabadságharcunk gyászos vége után, a zsar-nok császári uralom alatt cseh hivatalnokokkal, meg zsandárokkal elárastott hazánkban na gyon szivár élete volt Isteben boldogult elődeinknek.

Jaj volt azoknak a hűséges magyaroknak, akik abban az időben nyíltan hangoztatták hazafias érzelmeiket, vagy szidalmazni merték a nyakukra küldött hivatalbeli serehadd arcátlan viselkedését s folytonos zaklatásait.

Jó apáink csak a legbizalmasabb zárt körben önthették ki szívük bánatát s csak maguk között, nagy titokban panaszok-hattak a keserves közállapotok, az állandóan elszennvedett zaklatás és alapítatlan gyanasítások miatt. Még csak józúen el sem káromkodhatták magukat, mert ha valamelyik szpicli feljelentette a kifakadásukat, az osztrák "police" rögtön fülön csápte s a legenyhébb esetben is dutyiba zárta őket.

Hazánk sorsával elégedetlen hűséges honfiak csak a családi ünnepélyek adta alkalommal, az étkezést követő poharzás közben merték afelől is szuttogni: mi kor lesz már vége a zsmokkságnak? Idegen segítséggel mikor jön már haza Kossuth Lajos, hogy felszabadítsa szerencsétlen népünk a türhetetlen idegen iga alól?

Ilyenkor a sok rossz hír között mindenki tudott valami jót is mondani a jövődőről, reményt öntve a csüggedő honfirtársak lelkébe. Ennek köszön-

hették őseink, hogy bizni tudtak a szebb jövő felvirradásában s felettük nem lett urrá a kétségbeesés.

A jó cimborák előre örültek az ilyen bizalmas összejöveteleknek, de aztán annál nagyobb volt a bosszúságuk, ha váratlanul nem megbízható elem is vetődött közéjük s miatta lakatot kellett tenniük a szájukra s még csak kedvük szerint nem is nó-tázhattak. Mert a magyar nók-táért akkor is börtön járt, akár csak most a megszállott, elszakított országrészekben.

Igy járt az a hazafias társaság is, amelyek abban az időben egyik téli estén a somogy megyei Toldipusztájára, az ottani kasznár vendégszerető házához volt hivatalos dísznótoros vacsorára.

A meghívott környékeliek közül nyolcan vagy tizen jelentek meg a vendégszerető háznál. Közük a szomszédos andocsi híres bucsujárhely barátklastromának népszerű gvardiánja, meg Czopf bácsi, az ottani községi orvos. Mindketten a legismertebb hírhangjai az igali járásnak.

A páter gvardián a távolabbi vidékeket is bejáró kolduló barátok révén szedte össze a szeretést szállongó érdekesebb érdekesebb híreket; a doktor pedig a környékelik betegek látogatása közben figyelte meg, hogy mit szuttognak az egyes portákon. Egyikük sem törődött azzal, hogy van-e alapja a híreknek; az lévén a főcéljuk, hogy alkalmadtán minél több emondanivalójuk legyen, amivel hitet, reményt önthetnek a csüggedő honfirtársak lelkébe.

Az ebéd után gyűlt össze az éves társaság s türelmetlenül várta a konyhájáról híres nemzetesasszony izletes vacsorájának tálalását, mikor váratlanul közéjük toppant a kerületük z-sandárkommisszája. Egy rossz máju cseh atyafi, aki valamikor az osztrák ármádia valamelyik ezredének pékjei között altisztként szolgált s hosszabb időt töltve hazánkban, megtanult magyarul. Ennek a tudományának révén került a karádi zsandárkirendeltség élére.

Persze a házigazda kénytelen volt őt is ottmarasztalni vacsorára, mert különben a szedte-vedte zsandárja gyanút fogott volna, hogy az ott egyittlévő 8-10 rebellis magyar összeesküvést szöveget a császári hatalom ellen.

Tán még tovább folytatta volna a dicsekvést ha a háziasszony ki nem osztotta volna a párolog orjalveit, melynek illata teljesen elterelte a jelenlevők figyelmét a kommisszár henccegéről.

A tréfiáról híres házigazdát igen bosszantotta a gyászvetés árcatlan dicsekvése s hirtelen elhatározta, hogy megijeszti s ekéző neveltségessé teszi a vitézkedő volt péklegényt.

Míg a vendégek az asztal körül elhelyezkedtek, a tréfas házigazda kiosont a kancelláriájába. Sürgősen behívatta kanaszt, Király Istvánt s megparancsolta neki, hogy hamarosan szedje össze a bojtárját. Öltözzenek fel szegénylegényeknek, fokosikkal felfegyverkezve törjenek be az ebédőbe vacsorázó vendégek-re. Játsszák el Patkó Pista rablóvezér bandájának szerepét s a vendégektől zsivány módon koban veteljék a pénzüket, meg a zseb-örjújukat.

— De vigyázzatok! — mondta a házigazda — s intésemre alkalmas ürügy alatt tüstént távozzatok a házból, nehogy valakinek baja essék.

Király István megértette a tervbe vett tréfát. Hiszen már mászkor is eljártak ezt a komédiát. Sietve távozott tehát, hogy mielőbb összeállthassa a "rabló"-bandát.

A házigazdának gondja volt rá, hogy a folyosó kertre nyíló ajtaja ne legyen bezárva s azon át Király Istvánék beosonhassanak a házba anélkül, hogy észrevennék őket. Vendégeinek pedig börtönytetés közben, félszemével a buzgón falatozó kommisszárra csintva, egyenként óvatosan megsugdosta hogy megne-ijedjenek a betörő zsiványok-l, mert csak tréfa lesz a virtuskodásuk.

A vendégek már mászkor is hallották a házigazda hasonló tréfiáról, hát pár szóból is megértették, hogy a hencgő kommisszárus ellen milyen merénylet készült.

Ennek híre meg vidámabb lett a józúen falatozó társaság hangulata s mikor az utolsó pecsenyeként felszolgált, pirosra sült pompás malacpecsenyét ropogtatták, megérkezett Király István kanasztáznak zsivány borbé bujt bandája. Csak öten voltak, de mindegyikük marconakínézésű, tagbaszakadt legény, remekbe készült veszprémi cifraszúrel a vállán. Király István a kommisszárnak a folyosó fogaasan lógó nagy szolgálati pisztolyát kapta marokra, a többiek pedig ugyanonnan a vendégeket egy-egy vadászfegyverrel akasztották le.

Igy neki készülve, Király István nagy garral berugta az ajtót s mindnyájan berontottak az ebédőbe. Ott mindenkin az ajkára fagyott a szó, mikor Király István pisztolyt szegezve rájuk, harsány hangon elkialította magát:

— Én vagyok a híres Patkó István! Senki se mozduljon meg a helyéről, mert halál fia lesz, aki ellenállni merészel. Mindenki rakja ki maga elé az asztalra a bugyellárisát, a zseboráját, meg a penecslusát is, hogy azokat összeszedhessem. Addig pedig csönd legyen, az áldójt!

A kommisszár kivételével a vendégek mindegyike ijedséget színelve, a helyén maradt s a parancs folytán a zsebukban kotorászta a tárcájuk után. A kommisszár azonban egyre lejjebb csuszott a zsekeről, míg az asztal alá nem került. Jedd hatvanosan megsugdosta hogy megne-ijedjenek a betörő zsiványok-l, mert csak tréfa lesz a virtuskodásuk.

A házigazda ezzel elérte a célját s Király István bandavezérnek megadta a jelet a távozásra. Erre az ajtóban leghátul álló kitanított legény harsány hangon elkialította magát:

— Eszvány bácsi, baj van! Me neküljünk, itt vannak a zsandárok!

Nosza, sietve megugrott az egész banda, becsapva maguk után az ajtót, hogy a fegyvereket feltűnés nélkül — visszazsakkasszák a fogásra.

Pár pillanatig nagy csend ült meg az ebédőben. A társaság beavatott tagjai, nevést visszafojtva, gyönyörködtek az asztal alól verejtékes arccal előbújó kommisszár szájalmas figarájában.

JÖVŐ SZÁMUNKBAN RÉSZLETESEN ISMERTETJÜK A 18 FAJTA KONYHAKERTI MAGOT